

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 18 hallituksen esityksestä laiksi kotieläinjalostuslain muuttamisesta

Eduskunta on 8 päivänä syyskuuta 1994 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 143.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina suunnittelija Tarmo Junttila ja eläinlääkintöylitarkastaja Riitta Heinonen maa- ja metsätalousministeriöstä, jaostopäällikkö Timo Mikkilä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta sekä osastopäällikkö Matti Puonti Suomen Kotieläinjalostusosuuskunnasta.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan kotieläinjalostuslakia (794/93) muutettavaksi jalostusaineoksen maahantuontia ja vientiä koskevien säännösten osalta siten, että lain säännökset ovat sopuossuussa Suomen mahdollisen Euroopan unionin (EU) jäsenyyden kanssa. Maahantuonnin ja viennin osalta laki koskee puhdasrotuisia jalostusnautoja, -lampaita, -vuohia ja -sikoja sekä näiden alkioita ja sulusoluja.

Suomen kotieläinjalostusta koskevat säännökset on pääosin yhdenmukaistettu EY:n vastaavan lainsäädännön kanssa jo Euroopan talousaluetta koskevan sopimuksen (ETA-sopimus) voimaansaattamisen yhteydessä säädetyillä kotieläinjalostuslailla. ETA-sopimuksen mukaan unionin ulkopuolisia maita (niin sanotut kolmannet maat) koskevat säännökset jäävät kuitenkin sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle ja tuonnille ETA-alueelta voidaan asettaa määrällisiä rajoituksia.

Suomen liittyessä EU:n jäseneksi jalostusaineoksen tuontia unionin jäsenvaltioista ei voitaisi enää nykyiseen tapaan rajoittaa. Yhteisön sisämarkkinoilla määrälliset tuonnin rajoitukset ja muut kaupan esteet ovat kiellettyjä. Suhteessa kolmansien maihin noudatettaisiin EY:n rajasuojapolitiikkaa. Yhteisön maatalouspolitiikkaan kuuluu elävien eläinten tuonnin sääntely tuontimaksujen ja tullien avulla.

Esitys liittyy Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa ja se on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti jäsenyyden kanssa. Lain voimaantuloajankohdasta säädettäisiin asetuksella.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta toteaa, että esityksen tarkoituksena on tehdä kotieläinjalostuslakiin Suomen mahdollisesta EU-jäsenyydestä johtuvat välttämättömät muutokset. Koska Suomen ja EY:n kotieläinjalostusta koskevien lainsäädäntöjen yhdenmukaistaminen on toteutettu pääosin jo ETA-sopimuksen yhteydessä, nyt ehdotetut muutokset eivät ole kovin laajoja.

Muutoksilla saattaa kuitenkin eräiltä osin olla laajakantoisia vaikutuksia. Tällaisten vaikutusten osalta valiokunta viittaa erityisesti saamaan asiantuntijaselvitykseen, jonka mukaan laissa tarkoitettujen jalostusaineoksen tuonnin vapauttaminen ja rajatarkastusten poistuminen saattaa heikentää maamme hyvää eläintautitilannetta. Tautien torjumiseksi valiokunta pitää tärkeänä asiantuntijalausunnoissa esiin tuotujen elinkeinonharjoittajien perustamien vapaaehtoisten valvontajärjestelmien edelleen kehittämistä. Rajatarkastusten poistumisen vaikutuksia tulee jatkossa seurata ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin mahdollisten epäkohtien poistamiseksi. Valiokunta korostaa myös elinkeinonharjoittajille suunnatun tiedotuksen ratkaisevaa merkitystä eläintautien torjumisessa. Valiokunta toteaa, että tautivapaus antaisi Suomelle hyvät mahdollisuudet jalostuseläinten vientiin EU:n jäsenvaltioiden alueelle.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja S-L. Anttila, varapuheenjohtaja Iivari, jäsenet Järvilahti, Kalli, Koistinen (osittain), Koski, Lahikainen, Olli-

la, Pulliainen, Rajamäki, Riihijärvi, Rinne, Saario, Urpilainen ja Westerlund sekä varajäsen Björkenheim.
